

ŠTÁTNA ŠKOLSKÁ INŠPEKCIA

úsek inšpekčnej činnosti

Staré grunty 52, 841 04 Bratislava 4

SPRÁVA

o stave zabezpečenia podmienok a priebehu výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí v školskom roku 2014/2015 v SR

Stav zabezpečenia podmienok a priebehu výchovno-vzdelávacej činnosti v školskom klube detí kontrolovala Štátna školská inšpekcia v **180** subjektoch. Takmer všetky školské zariadenia (okrem 3 súkromných) boli zriadené ako súčasť kontrolovaných základných škôl. Hodnotenie činnosti školských klubov detí (ŠKD) v jednotlivých sledovaných oblastiach sa vykonalo na základe komparácie zistení z hospitácií, z kontroly pedagogickej a ďalšej dokumentácie, prehliadky vnútorných priestorov i areálov škôl. Zdrojom ďalších dôležitých zistení o kontrolovaných subjektoch boli informácie z dotazníkov zadaných riaditeľom a poznatkov z uskutočnených rozhovorov s pedagogickými zamestnancami i deťmi. Výchovno-vzdelávacia činnosť (VVČ) prebiehala v **498** oddeleniach ŠKD, v ktorých bolo zapísaných **12 038** detí.

VVČ v kontrolovaných školských zariadeniach zabezpečovalo **510** vychovávateľiek, väčšina (91,66 %) spĺňala kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon pedagogickej činnosti stanovené príslušným právnym predpisom. V časti subjektov mali vychovávateľky skrátený úväzok najmä z dôvodu prispôsobenia prevádzky klubu požiadavkám zákonných zástupcov, či spájania jednotlivých oddelení v neskorších popoludňajších hodinách. Niektoré si ho dopĺňali vyučovaním alebo zastupovaním najmä výchovných predmetov, prírodovedy a vlastivedy v ZŠ. Ojedinele pôsobili v kluboch i asistentky¹, ktoré im pomáhali najmä v príprave detí na vyučovanie. Za účelom skvalitnenia využívania voľného času bola v Košickom kraji v 1 subjekte² ustanovená kariérová pozícia koordinátor voľného času, ktorou bola poverená vychovávateľka ŠKD. Riaditelia podporovali odborný rast vychovávateľiek formou externého či interného vzdelávania, umožňovali im zúčastňovať sa vzdelávacích aktivít realizovaných metodicko-pedagogickým centrom, v menšej miere školskými úradmi. Niektoré absolvovali aj vzdelávanie orientované na získanie základných zručností v práci s informačno-komunikačnými technológiami (IKT) realizované inými inštitúciami. Vychovávateľky najčastejšie pracovali v metodickom združení (MZ) spoločne s učiteľmi 1. stupňa ZŠ, niektoré zaradili do metodických orgánov spolu s učiteľmi 2. stupňa, samostatne bolo MZ zriadené iba sporadicky v kluboch s vyšším počtom oddelení, prípadne sa začlenili do MZ blízkej základnej plnoorganizovanej školy. Na jednotlivých zasadnutiach riešili aktuálne otázky týkajúce sa prípravy detí na vyučovanie, efektívnych spôsobov učenia, problémov detí, estetizácie školského prostredia a eliminovania negatívnych prejavov v správaní jednotlivcov. Svoju činnosť zameriavali aj na skvalitňovanie a koordináciu vzájomnej spolupráce. Spoločne plánovali a pripravovali rozličné školské podujatia, vychádzky, zábavné popoludnia, športové súťaže, organizovali besedy, návštevy výstav a divadelných predstavení. Časť kontrolovaných zariadení spolupracovala aj s centrami voľného času, mestskými i obecnými knižnicami.

Priestorové podmienky umožňovali realizovať výchovno-vzdelávaciu činnosť ŠKD v súlade s výchovným programom (95,56 %). Prevažná väčšina oddelení bola umiestnená

¹ V Prešovskom kraji v štyroch ŠKD vychovávateľkám vzhľadom na vysoký počet žiakov zo SZP/ŠVVP pomáhala 6 asistentov a v jednom školskom klube 1 externý asistent žiaka (autista).

² ŠKD pri ZŠ, Kežmarská 28, Košice

v kmeňových triedach, ktoré boli vzhľadom na počet detí dostatočne veľké, okrem 1 ŠKD³ v Nitrianskom kraji, v ktorom pre vysoký počet detí v jednom oddelení (35) boli nevyhovujúce vzhľadom na rozlohu učebne. Vybavenie bežných a samostatných tried štandardným školským nábytkom bolo doplnené prevažne o koberec na relaxáciu a poličky na uloženie pomôcok a spoločenských hier. Jeho funkčné usporiadanie umožňovalo uskutočňovať individuálnu i skupinovú činnosť. Niektoré kluby mali zriadené samostatné herne alebo klubovne, v ktorých uskutočňovali najmä oddychové a relaxačné aktivity. Ich interiér bol väčšinou vybavený moderným nábytkom, kobercami a pohodlnými sedačkami. Vlastnými priestormi disponovali iba sporadicky, zväčša sa v nich nachádzali miestnosti pre prípravu na vyučovanie, samostatné herne, tematické, relaxačné a sporadicky i počítačové kútiky. Prostredie väčšiny ŠKD bolo esteticky dotvorené výtvarnými, literárnymi i technickými prácami detí, na výzdobe interiéru sa svojimi prezentáciami s námetom rozprávok či aktuálneho ročného obdobia podieľali i samotné vychovávateľky. ŠKD pre svoju činnosť v najväčšej miere využívali vonkajší areál, z vnútorných priestorov najviac využívali školskú knižnicu, telocvičňu, počítačovú učebňu a triedu s interaktívnou tabuľou. Niektoré kluby realizovali VVČ aj v jazykovom laboratóriu, cvičnej kuchynke, školskej dielni, učebni prírodopisu.

Vynikajúce podmienky a aj výrazné úspechy (vít'azstvá a popredné umiestnenia v rámci SR, národných kôl európskych a svetových súťaží v kategóriách hraných, dokumentárnych a animovaných filmov) malo 1 ŠKD⁴ v Banskobystrickom kraji. V špecializovanej miestnosti s potrebným materiálno-technickým vybavením – kamery, osvetľovacie a strihacie zariadenie... pod vedením vychovávateľky klubu sa deti kreatívne prejavili vo filmovej tvorbe. Škola pre svojich žiakov organizovala letné tvorivé dielne zamerané na tvorbu filmov.

Zabezpečenie **materiálno-technických podmienok** bolo takmer v každom kontrolovanom subjekte postačujúce. Vybavenosť funkčnou didaktickou technikou, učebnými pomôckami a športovými potrebami v jednotlivých oddeleniach bola zväčša adekvátna počtu detí. V zriadených oddychovo-relaxačných kútikoch s kobercom mali vyčlenené skrine na uloženie vlastných pomôcok a materiálov, nechýbali police s hračkami, detskými časopismi, knihami a spoločenskými hrami. ŠKD boli vybavené logickými, konštrukčnými a spoločenskými hrami, športovým náčiním, hračkami, učebnými pomôckami, materiálom na výtvarné a pracovno-technické činnosti. V prípade potreby si mohli vypožičať i ďalšie školské učebné pomôcky. Literatúrou pre deti a mládež boli kluby tiež vcelku dobre zásobené, aj keď niektoré tituly už boli dosť opotrebované. Okrem detskej a odbornej literatúry vo svojej činnosti využívali dostupné webové stránky, výukové programy, odbornú literatúru a didaktický materiál, ktoré im umožňovali realizovať inovatívne metódy vo VVČ. Materiálno-technické vybavenie ŠKD vrátane spotrebného materiálu bolo spravidla priebežne dopĺňané z rozpočtu školy a v niektorých subjektoch aj z prostriedkov rodičovského združenia.

Školské kluby detí zabezpečovali pre deti mimovyučovaciu VVČ v priebehu celého školského roka (94,4 %), v prevádzke boli v pracovných dňoch rôzne, najčastejšie v ranných hodinách od 6.30 do 7.30 hod. a po vyučovaní od 11.30 hod. do 17.30 hod. Režim dňa zohľadňoval striedanie činností, pričom rešpektoval najmä potrebu detí na oddych, relaxáciu, osobnostný rozvoj, uspokojovanie záujmov, poskytoval priestor k precvičovaniu, upevňovaniu poznatkov nadobudnutých v škole a pokojnú atmosféru pri písaní školských úloh na základe dobrovoľnosti detí alebo požiadaviek rodičov. Podľa potrieb zákonných zástupcov boli niektoré kluby v prevádzke aj počas školských prázdnin, ale podľa vyjadrenia vychovávateľiek málokedy o takúto službu prejavili záujem.

³ ŠKD pri CZŠ Žofie Bosniakovej, Námestie hrdinov 6, Šurany

⁴ ŠKD pri ZŠ, Vyhne č. 111

Slabou stránkou organizácie činnosti ŠKD v jednej ZŠ⁵ v Nitrianskom kraji bol veľký počet detí v 3 oddeleniach (34, 32, 35). V 1 ZŠ⁶ bol časový harmonogram VVČ narušený paralelným vyučovaním predmetov na 1. stupni ZŠ vychovávateľkou a činnosťou záujmového útvaru v čase prevádzky ŠKD. V ďalšej ZŠ⁷ toho istého kraja väčšina detí nenavštevovala školskú jedáleň umiestnenú v kultúrnom dome obce, po vyučovaní chodili na obed domov, z toho dôvodu bola ich dochádzka do ŠKD nepravidelná, v čase kontroly sa vrátili do ŠKD len 3 deti. Časť detí sa nemohla zúčastňovať všetkých realizovaných aktivít v ŠKD z dôvodu dochádzky autobusovými spojmi. **Niektoré kontrolované ŠKD zabezpečovali pre deti v rozpore s ustanovením školského zákona v rámci VVČ aj nad'alej záujmovú činnosť prostredníctvom záujmových útvarov a krúžkov.**⁸

V sledovaných subjektoch (okrem 6⁹) sa VVČ uskutočňovala podľa vypracovaných **výchovných programov** (96,66 %), ktoré riaditelia väčšiny subjektov vydali po prerokovaní v pedagogickej rade a v orgánoch školskej samosprávy (83,33 %). Výchovný program (VP) nadväzoval na školský vzdelávací program pre primárne vzdelávanie žiakov základnej školy ISCED 1. Vypracované boli v súlade s požadovanými cieľmi a princípmi výchovy ustanovenými školským zákonom. Ciele boli orientované na celkový rozvoj osobnosti dieťaťa, oddych, relaxáciu v čase mimo vyučovania ako aj na prípravu na vyučovanie. Vzorom mnohých VP pri ich vypracovaní bol materiál Tvorba výchovných programov v školských zariadeniach, ktorý vydal Štátny pedagogický ústav. V 13,89 % subjektov nebola v predložených dokumentoch dodržaná zákonom stanovená štruktúra. Povinnosť zverejniť uvedený dokument na verejne prístupnom mieste si splnila väčšina riaditeľov (okrem 16). Najčastejšie boli umiestnené na webovom sídle školy alebo vo vstupných priestoroch, kde sa s nimi mohli bližšie oboznámiť deti, rodičia i široká verejnosť. Ich pútavé a tvorivé názvy zväčša vystihovali zameranie a charakter jednotlivých klubov. V predložených VP nebola vždy použitá odborná terminológia v zmysle školského zákona. Ich súčasťou boli **výchovné plány** (83,89 %), ktoré určovali celkovú skladbu výchovných oddelení pre príslušný ročník výchovného programu a zoznam tematických oblastí s vymedzením počtu VVČ na obdobie školského roka. V intenciách tohto dokumentu mali kluby vypracované aj **výchovné štandardy**, ktoré boli obsiahnuté vo **výchovných osnovách** (86,11 %). Boli vypracované pre každú oblasť výchovy zadefinovanú vo VP, vymedzovali výchovno-vzdelávacie ciele, obsah a rozsah tematických oblastí výchovy (TOV), okrem 25 subjektov, ktoré v nich nevymedzili rozsah TOV podľa výchovného plánu ŠKD. Deklarovali v nich aj metódy a formy práce, ktoré využívali pri realizácii jednotlivých činností. Ponuka aktivít pre jednotlivé oddelenia bola väčšinou stanovená s ohľadom na reálne podmienky školského zariadenia, potreby, záujmy a rozdielne vekové zloženie detí.

V kontrolovaných subjektoch (okrem 12) bola vedená pedagogická i ďalšia **dokumentácia** súvisiaca s riadením a organizáciou ŠKD väčšinou v súlade s platnými právnymi predpismi a podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva (niektorí používali neaktuálne alebo vlastné tlačivá). V zariadeniach s vyučovacím jazykom maďarským sa viedla dvojazyčne. V jednom¹⁰ kontrolovanom subjekte v Prešovskom kraji bola vedená prevažne v elektronickej podobe (výchovné plány, výchovné osnovy, vzdelávacie štandardy,

⁵ ŠKD pri ZŠ Jána Amosa Komenského, Komenského 3, Komárno

⁶ ŠKD pri ZŠ s materskou školou, Podlužany 232

⁷ ŠKD pri ZŠ, Plavé Vozokany 114

⁸ ŠKD pri Ev. ZŠ, Palisády 57, Bratislava; ŠKD pri ZŠ Školská 7, Tomášov; ŠKD pri ZŠ, Kežmarská 28, Košice; ŠKD pri ZŠ s VJM - Alapiskola, Čoltovo 77; ŠKD pri ZŠ s MŠ, Stará Kremnička č. 33; ŠKD pri ZŠ Rudina 443; ŠKD pri ZŠ Kukučínov 18, ŠKD pri ZŠ, Školská 232, Slepčany, ŠKD pri ZŠ s MŠ, Podlužany 232

⁹ ŠKD pri ZŠ s MŠ, Stará Kremnička č. 33; ŠKD pri ZŠ, Geromettova 100, Lovča; ŠKD pri ZŠ s MŠ, Strelníky č. 42; ŠKD pri ZŠ Fačkov 190; ŠKD pri ZŠ s MŠ, Veľká Hradná 210; ŠKD pri ZŠ s VJM - Alapiskola, Školská 784/8, Zlaté Klasy - Nagymagyar

¹⁰ ŠKD pri ZŠ Hlinné 138

triedne knihy, plán práce ŠKD, školský poriadok). Každé oddelenie malo vypracovaný **rozvrh týždennej činnosti**, v ktorom sa dodržiavalo pravidelné striedanie oddychových aktivít s rešpektovaním záujmov detí s prípravou na vyučovanie. Kontrolované subjekty TOV realizovali väčšinou v priebehu jedného, v menšej miere v priebehu dvoch týždňov. Rozsah dennej dochádzky a spôsob odchodu detí zo zariadenia bol uvedený v **osobnom spise dieťaťa**. Zaznamenané boli aj prípadné odchýlky v dochádzke a spôsobe odchodu súvisiace s ďalšími aktivitami jednotlivcov v škole i mimo nej. V niektorých školských zariadeniach bol časový rozsah činností, hlavne oddychovej, ovplyvňovaný skutočnosťou, že klub navštevovali deti rôznych ročníkov s rôznou dĺžkou vyučovania, čo bolo často náročné na organizáciu. Vzhľadom na to, že takmer všetky oddelenia ŠKD boli zložené z detí rôznych ročníkov, činnosť v ŠKD veľmi ovplyvňoval nielen rozdielny príchod a odchod detí z ŠKD, ale aj rozdielna náplň prípravy na vyučovanie spájaných ročníkov a migrácia žiakov na záujmové útvary do základných škôl, do centier voľného času či do základných umeleckých škôl. ŠKD zaznamenávali priebeh dennej činnosti do triednych kníh podľa naplánovaných rozvrhov týždennej činnosti. Väčšinou v nich bolo uvedené i poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia (na začiatku školského roka i pred realizovaním mimoškolských podujatí) a oboznámenie detí so školským poriadkom klubu. Sporadicky bola zaznačená aj kontrolná činnosť vedúcich pedagogických zamestnancov. Práva a povinnosti detí a ich zákonných zástupcov boli rozpracované v **školských poriadkoch školského zariadenia**, ktoré boli vypracované buď ako samostatné dokumenty, ktoré tvorili prílohu VP, alebo boli súčasťou školských poriadkov základných škôl. S jeho obsahom boli väčšinou oboznámení aj rodičia. Sporadicky boli spracované s nedostatkami (neaktualizovanie školského poriadku s ohľadom na reálny stav, nekomplexné spracovanie). Zverejnené boli podobným spôsobom ako výchovné programy, v skrátenej verzii sa často nachádzali i v učebniach vyhradených pre činnosť ŠKD.

Výchovno-vzdelávacia činnosť sa realizovala podľa schváleného rozvrhu týždennej činnosti a prebiehala v súlade s výchovnými osnovami. V kontrolovaných subjektoch v **498** oddeleniach ŠKD bolo vykonaných **534** skrátených **hospitácií** zameraných na činnosť vychovávateľiek a detí počas oddychových aktivít a počas prípravy na vyučovanie. Vychovávateľky plnili stanovené výchovno-vzdelávacie ciele v súlade s rozvrhmi týždennej činnosti a výchovnými osnovami vo všetkých tematických oblastiach.

Činnosti odpočinkového a rekreačného charakteru prebiehali väčšinou vo vyhradených klubových priestoroch, v menšej miere v rámci vychádzok do školskej záhrady, mestského parku, okolia školy a v telocvični. Pred ich realizovaním vychovávateľky motivovali deti formou hádaniek, rozprávok, rozhovorov, hudobno-pohybových činností, sporadicky aj prostredníctvom interaktívnej tabule. Uplatňovali zážitkové metódy a formy práce, zapájali deti do spoločných hier a poskytovali im dostatočný priestor na prezentáciu vlastných kreatívnych nápadov najmä v environmentálnej, esteticko-výchovnej a pracovno-technickej oblasti. V niekoľkých oddeleniach osvojenie environmentálnych poznatkov podporili vychádzkou, kde mali deti možnosť určovať druhy stromov, pozorovať vtáky, veвериčky a aktuálne zmeny v prírode. Pri práci s rôznym materiálom rozvíjali ich manuálne zručnosti i jemnú motoriku, v pohybových činnostiach koordinačné a rytmické schopnosti. Základné pracovno-technické zručnosti a estetické cítenie preukázali pri zhotovení origami, koláží, skladačiek, rôznych darčiekov. V spoločensko-vednej oblasti boli rozvíjané ich komunikačné a sociálne kompetencie, vychovávateľky učili deti pozorne počúvať jeden druhého, vyjadrovať svoj postoj k verejnému a kultúrnemu životu i pomenovať klady a nedostatky v správaní jednotlivcov. Žiaci kultivovane prezentovali svoje postoje k vianočným zvykom a tradíciám, v kooperatívnej činnosti dokázali väčšinou komunikovať a asertívne sa presadzovať. Ojedinelé prejavy intolerancie riešili taktným spôsobom. Pozitívnym prvkom v rámci telovýchovnej, zdravotnej a športovej oblasti bola realizácia

oddychovej činnosti v školskej telocvični, kde na simulovanom dopravnom ihrisku boli prakticky precvičované riešenia konkrétnych dopravných situácií. Pokojnú pracovnú atmosféru v niektorých oddeleniach podporili zapálením vonných sviečok, počúvaním relaxačnej hudby. Počas realizovanej VVČ zväčša upozorňovali deti na dodržiavanie bezpečnostných predpisov a pitného režimu, dbali na udržiavanie poriadku a čistoty na pracovných miestach. Počas vychádzky dodržiavali dopravné predpisy, využívali terčíky a reflexné prvky na oblečení. V školskej jedálni pri obede dbali na správne stolovanie a získanie základných sebaobslužných a hygienických spôsobilostí, čo sa deťom vcelku darilo.

Činnosť vychovávateľiek počas prípravy detí na vyučovanie (v závislosti od požiadaviek zákonných zástupcov) mala charakter plnenia povinností vyplývajúcich z výchovno-vzdelávacieho procesu. Bola zameraná na systematické a pravidelné plnenie školských povinností vyplývajúcich z vyučovania ako aj požiadaviek vyučujúcich. Uskutočňovala sa zväčša frontálnou a individuálnou formou, vhodným nadväzovaním na obsah vyučovacích predmetov. K jednotlivcom uplatňovali individuálny prístup, viedli ich k samostatnosti. Zapájali ich do vedomostných súťaží, logických a didaktických hier zameraných zväčša na rozvoj komunikačných zručností, matematických a prírodovedných poznatkov. Pri realizácii uvedených aktivít využívali veku primerané metódy a formy práce a názorné učebné pomôcky, didaktickú techniku. V menšom počte oddelení využili interaktívne tabule s edukačným programom, čím deti viedli k efektívnym spôsobom učenia sa. Rozvíjali ich autonómnosť v príprave na vyučovanie, vo fáze riešenia zadaných úloh ich podnecovali k vyhľadávaniu potrebných informácií z rôznych zdrojov, ojedinele i z mobilu a internetu, viedli deti k samostatnosti a zodpovednosti. Podľa potreby im zväčša individuálne pomáhali, rešpektovali ich pracovné tempo i osobitosti. V oddeleniach s deťmi z rôznych ročníkov boli úlohy diferencované, pričom ich vychovávateľky podnecovali k vzájomnej pomoci. Približne v polovici sledovaných oddelení bol vytvorený priestor aj na prehlbovanie čitateľských zručností jednotlivcov spoločným čítaním rozprávkových príbehov, textov zo šlabikára a čítaniek. V cirkevných zariadeniach deti čítali i biblické príbehy, zamerané na význam dobra a zla vo vzájomných vzťahoch. Domáce úlohy si nepísali všetky deti, niektoré ich na žiadosť zákonných zástupcov v klube nevypracovávali. Väčšia časť detí dokázala samostatne pracovať, pričom boli vedení ku kontrole správnosti úloh a tiež k vzájomnej pomoci. Vychovávateľky podnecovali deti k správne sedeniu pri písaní, dodržiavaniu osvojených hygienických návykov i bezpečnému uloženiu aktoviek a učebných pomôcok na lavici. V ŠKD zriadenom pri cirkevnej škole v Trenčianskom kraji sa od 15.00 hod. spájali oddelenia do jedného, v ktorom neboli vytvorené adekvátne podmienky na prípravu na vyučovanie¹¹. V režime dňa mali zaznamenané, že prípravu na vyučovanie realizujú v jednotlivých oddeleniach, ale uskutočnili ju až v spojenom oddelení. Deti, ktoré si písali domácu úlohu, boli rušené hlukom ostaných detí, vychovávateľka im individuálnu pozornosť nevenovala.

Záver

Kontrolované školské kluby detí plnili svoju hlavnú úlohu, zabezpečovali pre deti výchovno-vzdelávaciu činnosť zameranú na ich prípravu na vyučovanie a oddych v čase mimo vyučovania a v čase školských prázdnin.

Personálne zabezpečenie výchovno-vzdelávacej činnosti vo väčšine kontrolovaných subjektov bolo priaznivé, kvalifikačné predpoklady a požiadavky na výkon pedagogickej činnosti spĺňala väčšina vychovávateľiek. Prevádzka v ŠKD bola prispôbená potrebám detí a rodičov, zabezpečená bola v pracovných dňoch v ranných aj popoludňajších hodinách.

¹¹ ŠKD pri Piaristickej spojenej škole F. Hanáka, A. Hlinku 44, Prievidza

Vytvorené priestorové podmienky vo všetkých ŠKD boli primerané, kluby ich účelne využívali na realizáciu svojej činnosti.

Materiálno-technické vybavenie zodpovedalo potrebám ŠKD na zabezpečenie prípravy detí na vyučovanie i plánovaných oddychových aktivít. Subjekty zabezpečovali prevádzku v pracovných dňoch počas celého školského roka. Prázdninová činnosť bola často plánovaná v súlade s požiadavkami zákonných zástupcov detí. Závažnejšie nedostatky boli zistené v 9 subjektoch, ktoré v rozpore s ustanovením školského zákona zabezpečovali pre deti v ŠKD záujmovú činnosť prostredníctvom zriadených záujmových útvarov alebo krúžkov.

Väčšina sledovaných zariadení mala vypracované výchovné programy, podľa ktorých uskutočňovali výchovno-vzdelávaciu činnosť. Ich súčasťou boli výchovné plány, štandardy i osnovy, štruktúra základných dokumentov ŠKD bola zväčša v súlade s ustanovením školského zákona. Riaditelia subjektov ich vydali a zverejnili po prerokovaní v rade školy. Pedagogická a ďalšia dokumentácia ŠKD bola vedená väčšinou v súlade s platnými právnymi predpismi a podľa vzorov schválených a zverejnených ministerstvom školstva. Nedostatky sa ojedinele vyskytli v osobných spisoch dieťaťa a v rozvrhoch týždennej činnosti. V niektorých subjektoch boli zistené závažné nedostatky – nevypracovanie výchovných programov v 6 ŠKD, nevypracovanie ich častí, absencia výchovných plánov, osnov, štandardov.

Realizované činnosti, zamerané na prípravu na vyučovanie a oddychové aktivity prispievali k rozvíjaniu všetkých kľúčových kompetencií detí (poznávacích, komunikačných, pracovných, občianskych a sociálnych) a podporovali ich samostatnosť. Pozitívnym prvkom v ich činnosti bolo aj rozvíjanie kreativity a estetického cítenia žiakov, realizovanie výchovných aktivít modernými zážitkovými metódami. V čase hospitácií zabezpečili vo všetkých oddeleniach pozitívnu a motivujúcu atmosféru, prípravu žiakov na vyučovanie striedali s aktivitami zameranými na plnenie cieľov jednotlivých výchovných oblastí a zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí. Negatívom bolo, že v niektorých subjektoch bola krúžková činnosť realizovaná počas výchovno-vzdelávacej činnosti ŠKD.

Pozitívne zistenia

- vytváranie a podporovanie pozitívnej a priaznivej atmosféry vo výchovno-vzdelávacej činnosti
- realizovanie výchovných aktivít modernými zážitkovými metódami
- zabezpečenie vhodných priestorových a dobrých materiálno-technických podmienok
- účelné využitie priestorov škôl v mimovyučovacom čase
- zabezpečenie vysokej kvalifikovanosti vychovávateľiek

Oblasti vyžadujúce zlepšenie

- aktualizovanie výchovného programu, jeho následné prerokovanie v pedagogickej rade školy a orgánoch školskej samosprávy
- dodržiavanie stanovenej štruktúry výchovného programu
- určenie celkovej skladby výchovných oddelení a vypracovanie zoznamu tematických oblastí výchovy s vymedzením najmenšieho počtu hodín výchovno-vzdelávacej činnosti v rámci celého výchovného programu alebo ich ucelených častí pre príslušné oddelenia

Opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov

Štátna školská inšpekcia uplatnila voči vedúcim zamestnancom kontrolovaných subjektov podľa závažnosti zistených porušení všeobecne záväzných právnych a interných predpisov spolu 149 opatrení (z toho bolo 48 odporúčaní, 5 opatrení) alebo uložila povinnosť kontrolovaným subjektom v stanovených termínoch prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov. Kontrolované subjekty v stanovených termínoch prijali 96 opatrení s cieľom

skvalitniť riadiacu prácu riaditeľov škôl, podmienky výchovy a vzdelávania a výchovno-vzdelávaciu činnosť pedagogických zamestnancov.

Odporúčania a podnety

Riaditeľom

- aktualizovať výchovné programy
- poskytnúť (v spolupráci so zriaďovateľom) školskému klubu detí vlastné priestory pre výchovno-vzdelávaciu činnosť

Metodicko-pedagogickému centru

- ponúkať vychovávateľkám vzdelávacie moduly zamerané na úlohy a aktivity rozvíjajúce vedomosti, zručnosti a postoje detí získané vo výchovno-vzdelávacej činnosti školského klubu detí (nadväzujúce na ciele a požiadavky stanovené ISCED 1 pre danú vekovú kategóriu)
- zabezpečiť vzdelávanie vychovávateľov v oblasti tvorby výchovného programu školského zariadenia
- vydávať metodické materiály obsahujúce návody a konkrétne hrové či zážitkové aktivity pre jednotlivé tematické oblasti výchovy realizované vo VVČ školského klubu

Štátnemu pedagogickému ústavu

- vypracovať inovovaný vzorový výchovný program a metodiku tvorby výchovných programov pre školské kluby detí
- vydať metodický materiál obsahujúci zostavu zaujímavých aktivít a úloh plniacich ciele všetkých tematických oblastí výchovy

Ministerstvu školstva vedy, výskumu a športu

- aktualizovať vyhlášku č. 306/200 Z. z. o školskom klube detí, školskom stredisku záujmovej činnosti, centre voľného času, školskom hospodárstve a stredisku odbornej praxe a o zmene a doplnení niektorých znení všeobecne záväzného právneho predpisu vzhľadom na zmeny v školskom zákone (vymedzenie činnosti ŠKD, redukcia pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie klubu)